

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної та бальної хореографії

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ХОРЕОГРАФІЧНИЙ АНСАМБЛЬ»

Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 024 Хореографія
Освітня програма **Бальна хореографія**
Рівень вищої освіти-перший (бакалаврський)

Харків, 2024

Розробник:

викладач кафедри сучасної та бальної хореографії – Микола БЕРДНІК

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри сучасної та бальної хореографії
Протокол №1 від «20» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри сучасної та бальної хореографії
Протокол №5 від «28» жовтня 2024 р.

Завідувач кафедри
сучасної та бальної хореографії, доцен
кандидат мистецтвознавства

Наталія СЕМЕНОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва
Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва
Протокол №4 від «29» жовтня 2024 р.

Голова ради ФХМ
декан факультету
хореографічного мистецтва, доцент,
кандидат мистецтвознавства

Ірина МОСТОВА

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

1	Назва курсу	Хореографічний ансамбль
2	Викладачі	 Берднік Микола Миколайович https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/sbh/berdnik.html Жук Інесса Вікторівна https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/sbh/gzhuk.html
3	Контактні дані викладача (телефон та e-mail)	Берднік М.М mykola_berdnik@xdak.ukr.education +380954295542 Жук І.В inessa_zhuk@xdak.ukr.education +380509337655
4	Інформації про консультації	онлайн-консультації – час за узгодженням здобувача вищої освіти та викладача
5	Логіка вивчення курсу	Засвоєнню дисципліни чередує опанування методики виконання рухів, тренувальних вправ, композицій, бальних танців, удосконалення виконавської майстерності. Удосконалення танцювальної техніки виконання рухів у танцях латиноамериканської та європейської програм. Відпрацьовування взаємодії у парі, синхронності дій у концертних хореографічних постановках, акторської виразності при виконанні танців.

2 АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Опанування курсу хореографічний ансамбль базується на знаннях, отриманих під час вивчення курсів «Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання», «Європейський бальний танець та методика його викладання» та «Мистецтов балетмейстера». Окрім того, дисципліна знайомить з джерелами формування та розвитку бального танцю, термінологією та основними методологічним особливостями. На даному етапі формуються вміння вірно передавати манеру та на основі лексики танців європейської та латиноамериканської програми формувати хореографічні етюди, постановки, номери. Засвоєні на достатньому рівні знання та вміння дозволять створювати авторські танці, які будуть поєднуватися з виражальними засобами бального танцю.

3 МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють методикою виконання бальних танців, акторською виразністю та технікою виконання рухів, фігур, композицій.

4 РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН02. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.

ПРН03. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.

ПРН06. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

ПРН07. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.

ПРН08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПРН09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПРН11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики,

спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПРН12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПРН13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПРН14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

ПРН16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПРН19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПРН20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

ПРН21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

ПРН22. Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

ПРН23. Володіти навичками балетмейстерської, виконавської та викладацької діяльності у галузі бального танцю.

5 КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні компетентності:

СК02. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного

мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК09. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва та ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова компонента
Формат курсу	Денна та заочна форми навчання. 1, 2 –й семестри.
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 8
	Загальна кількість годин – 240
	Аудиторних – 80 (д.ф.н.)/ 30 (з.ф.н.)
	Самостійної роботи – 160 (д.ф.н.)/ 210 (з.ф.н.)
	Тижневих годин для денної форми навчання – 4
Технічне і програмне забезпечення	Колонки Sven BF21R 2015 р.; репетиційна зала 1 (ауд. 66, корпус 1); репетиційна зала 2 (ауд. 9, корпус 1), репетиційна зала 3 (ауд. 71, корпус 1) - у разі навчального процесу офлайн Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.

Форми, види навчальних занять та методи навчання (відповідно до навчального плану)	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: практичні заняття Методи: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації
Поточний контроль	Побіжне спостереження, виконання практичних вправ
Підсумковий контроль	Залік, Екзамен
Політика курсу	• дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); • дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html); «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); • запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf • невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) • визнання результатів набутих під час неформальної/інформальної освіти відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усьог о	у тому числі				усього	у тому числі			
		ле кці й	пр акт	ін д	с. р.		ле кці й	п ра кт	і н д	с.р.
ПЕРШИЙ СЕМЕСТР										
Розділ 1. Організаційна частина ансамблевих занять										
Тема 1. Цілі та завдання курсу «Хореографічний ансамбль». Практичні вправи для розвитку тіла, стоп, рук. Підготовчі вправи. Техніка безпеки при виконанні вправ та проведені занять.	30		10		20	30		3		27
Тема 2. Вивчення та опанування окремих фігур та комбінацій у танцях європейської програми	42		14		28	42		5		37
Тема 3. Вивчення хореографічних постановок з репертуару ансамблю бального танцю	42		14		28	42		5		37
Тема 4. Опанування хореографічних постановок з репертуару ансамблю бального танцю.	36		12		24	36		5		31

Кількість годин за семестр	150		50		100	150		18		132
ДРУГИЙ СЕМЕСТР										
Розділ 2. Розвиток танцювальної техніки										
Тема 5. Відпрацьовування техніки виконання фігур танців європейської програми.(Student)	21		7		14	21		3		18
Тема 6. Відпрацьовування техніки виконання фігур танців латиноамерикансько ї програми.(Student)	21		7		14	21		3		18
Розділ 3. Робота над танцювальним репертуаром										
Тема 7. Вивчення окремих фігур та комбінацій :віденський вальс, румба, «фігурний вальс».	24		8		16	24		3		21
Тема 8. Вивчення композиційної побудови номеру на основі танців віденський вальс, румба, «фігурний вальс».	24		8		16	24		3		21
Кількість годин за семестр	90		30		60	90		12		78
РАЗОМ	240		80		160	240		30		210

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системної всебічності та професійної спрямованості контролю. До системи входять: перевірка практичних завдань та самостійної роботи, контрольний показ, залік, екзамен.

Зазначені форми контролю мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності. Саме тому, відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному та практичному контролю.

Виконання практичних завдань – 8 балів.

Самостійна робота – 7 балів.

Можлива кількість балів , набраних до підсумкової форми контролю – 60 балів.

Підсумковий контроль – 40 балів.

Всього: 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1				Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4		
15	15	15	15	40	100

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 2		РОЗДІЛ 3		Підсумковий контроль	Сума
T5	T6	T7	T8		
15	15	15	15	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва	Хід виконання роботи (які питання будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література для підготовки (повний бібліографічний опис або за нумерацією відповідно до розділу 13)	Кількість балів, які може отримати здобувач
1	Практичне заняття № 1. Тема: Відпрацювання репертуару ансамблю бального танцю «Креатив»	Мета вивчення: Вдосконалення виконання хореографічного репертуару в індивідуальній формі. Хід практичної роботи: 1. Аналіз обраних теми та ідеї танцю у зв'язку з індивідуальністю виконавця 2. Аналіз музичного матеріалу. 3. Створення хореографічних образів. 4. Розподіл музичних фрагментів між виконавцями. 5. Створений танець слід записати у схематичній формі фіксуючи музикальний розмір, кількість	Основна література : 10, 11, 12, 15, 18, 19. Додаткова література : 1, 7, 14, 22. Інформаційні ресурси: 1, 5, 6, 9.	8

		тактів, музикальну розкладку рухів у відповідності до часток такту. 6. Розучування окремих рухів та комбінацій з виконавцями. Відпрацювання танцю під музику.		
2	Практичне заняття № 2 Тема: Фігури рівня складності student, associate у танцях самба, ча-ча-ча, румба, джайв, пасодобль.	Мета вивчення: Засвоєння фігур напрямку руху, технічні особливості, ритм виконання. Хід практичної роботи: 1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У.Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців». 2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.	Основна література : 3, 5, 11, 12, 13. Додаткова література : 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2, 4.	8
3	Практичне заняття № 3 Тема: Композиційне рішення танців самба, ча-ча-ча, румба, джайв, пасодобль використовуючи фігури рівня складності student, associate.	Мета вивчення: Скласти з рухів тренувальні вправи та конкурсні варіації у танцях латиноамериканської програми. Хід практичної роботи: 1. Повторити фігури рівня student, associate та методи їх зв'язку 2. Створити хореографічний текст, який буде гармонійно виконуватися у парі та «розкладається» на паркеті. 3. Провести аналіз хореографії, описати, та дати практичні рекомендації к виконанню.	Основна література : 3, 5, 11, 12, 13. Додаткова література : 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2, 4.	8
4	Практичне заняття № 4 Тема: Фігури рівня складності member, fellow у танцях самба, ча-ча-ча, румба, джайв, пасадобль.	Мета вивчення: Засвоєння фігур напрямку руху, технічні особливості, ритм виконання. Хід практичної роботи: 1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У.Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців». 2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.	Основна література : 3, 5, 11, 12, 13. Додаткова література : 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2, 4.	8
5	Практичне заняття № 5	Мета вивчення: Засвоїти основні принципи постановочної та	Основна література : 10, 11,	8

	Тема: Основи постановчої та репетиційної роботи.	репетиційної роботи з виконавцями. Хід практичної роботи: 1. Відпрацювання танцювальних комбінацій. Уточнення виконання рухів. 2. Перевірити композиційні перебудови виконавців, зробивши зауваження щодо слідування за гармонійністю їх виконання. 3. Допомогти виконавцям у засвоєнні манери та характеру виконання.	12, 15, 18, 19. Додаткова література : 1, 7, 14, 22. Інформаційні ресурси: 1, 5, 6, 9.	
6	Практичне заняття № 6 Тема: Композиційне рішення танців самба, ча-ча-ча, румба, джайв, пасодобль використовуючи фігури рівня складності member, fellow.	Мета вивчення: Скласти з рухів тренувальні вправи та конкурсні варіації у танцях латиноамериканської програми. Хід практичної роботи: 1. Повторити фігури рівня member, fellow та методи їх зв'язку. 2. Створити хореографічний текст, який буде гармонійно виконуватися у парі та «розкладається» на паркеті. 3. Провести аналіз хореографії, описати, та дати практичні рекомендації к виконанню.	Основна література : 3, 5, 11, 12, 13. Додаткова література : 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2, 4.	8
7	Практичне заняття № 8 Тема: Композиційне рішення танців самба, ча-ча-ча, румба, джайв, пасодобль використовуючи фігури рівня складності advance.	Мета вивчення: поглиблене вивчення принципів створення конкурсних композицій латиноамериканських бальних танців рівня advance. Хід практичної роботи: 1. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел підготувати композиції з наступних танців: Ча-ча-ча, Самба, Румба, Пасодобль, Джайв. 2. Вивчити коректні з'єднання фігур в конкурсній композиції, згідно списку попередніх та наступних фігур. 3. Перевірити музичну органічність композицій. 4. Продумати вірне композиційне рівняння виконавців під час танцю.	Основна література : 3, 5, 11, 12, 13. Додаткова література : 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2, 4.	8

		5. Продумати ведіння партнером партнерки, позиції пари, які будуть використовуватись під час виконання танцю.		
--	--	---	--	--

10. ТЕМИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва	Кількість балів, які може отримати здобувач
1.	Опанувати цілі та завдання курсу «Хореографічний ансамбль». Практичні вправи для розвитку тіла, стоп, рук. Підготовчі вправи. Техніка безпеки при виконанні вправ та проведені занять.	7
2.	Вивчити та опанувати окремі фігури та комбінації у танцях європейської програми.	7
3.	Вивчити хореографічні постановки з репертуару ансамблю бального танцю.	7
4.	Опанування хореографічних постановок з репертуару ансамблю бального танцю.	7
5.	Практика основних фігур, положень в парі, та рухів, характерних для європейського танцю різних рівнів складності.	7
6.	Практика основних фігур, положень в парі, та рухів, характерних для латиноамериканського танцю різних рівнів складності.	7
7.	Хореографічний образ.	7
8.	Створення та відпрацювання танцю на малюнок.	7

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Цілі та завдання курсу «Хореографічний ансамбль».
2. Ансамбль бального танцю «Креатив» репертуар, балетмейстери, солісти.
3. Проаналізувати яким чином засоби танцю впливають на формування особистості.
4. Значення музики в ритмічній основі танцювальної пластики, емоційного строю, характеру, образної виразності.
5. Практичні вправи для розвитку тіла, стоп, рук. Підготовчі вправи.
6. Характер дії, підпорядкування музичному матеріалу.
7. Хореографічні образи, необхідні для європейського та латиноамериканського танцю.
8. Створення хореографічного тексту, який буде характеризувати образи.
9. Створення експозиції, зав'язки, комбінації та композиційні перебудови «розвитку дії», кульмінації і розв'язки.

10. Танцювальні комбінації і гармонійність, манера та характер їх виконання.
11. Зв'язок теорії та практики побудови тренувальних, конкурсних хореографій початкового рівня.
12. Міжнародні правила побудови хореографії в європейських та латиноамериканських танцях.
13. Правила музикальної побудови хореографії. Поняття «квадрата», музичної фрази, акцентів. Основні музичні терміни та їх поняття.
14. Класифікація рухів європейської програми. 4 рівня складності фігур бального танцю: *Student, Associate, Member, Fellow*.
15. Класифікація рухів латиноамериканської програми. 4 рівня складності фігур бального танцю: *Student, Associate, Member, Fellow*.
16. Правила складання композицій зі спортивного бального танцю згідно класифікаційних рівнів Початківець, E, D, C клас у всіх вікових категоріях. Дискваліфікація на змаганнях зі спортивних бальних танців.
17. Принципи складання композицій європейських бальних танців класифікаційного рівня.
18. Принципи складання композицій латиноамериканських бальних танців класифікаційного рівня.
19. Розподіл фігур європейської програми на «базові» і «ускладнені».
20. Розподіл фігур латиноамериканської програми на «базові» і «ускладнені».
21. Що таке малюнок танцю та різновиди хореографічних малюнків.
22. Лінійні малюнки. Закони перспективи.
23. Малюнки симетричні та асиметричні.
24. Залежність малюнку від задуму танцю, його ідеї, музичного матеріалу, національної притаманності танцю.
25. Зв'язок хореографічного тексту з малюнком танцю і музичним матеріалом.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова література

1. Alex Moore. «Ballroom Dancing», 11th Edition - Published by Routledge, 2021, 280 pages.
2. Howard, Guy. Technique in Ballroom Dancing [Електронний ресурс] / Guy Howard. Brighton, England : Published by International Dance Publications, 2014. 131 p
3. Laird W. W. Technique Of Latin Dancing / Walter William Laird. Brighton : Published by International Dance Publications, 2014. 186 p.
4. Walter Laird. «Laird Technique of Latin Dancing» - International Dance Teachers' Association / Chapman Graphics, year: 2014, 260 pages.
5. Європейський бальний танець та методика його викладання [Текст] : програма та навч.-метод. матеріали курсу для студентів освітньо-кваліфікац. рівня "бакалавр" напряму підготовки 6.020202 "Хореогр.", спеціалізації "Бальна хореогр." / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. бал. хореогр. ; [уклад.: Нестеренко М. О., Федорченко Д. І.]. Харків : ХДАК, 2016

6. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Б. М. Колногузенко ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2008. 222 с.
7. Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання : інструкт.-метод. матеріали до самостійної роботи з дисципліни для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 024 Хореографія, освітня програма Бальна хореографія / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. сучасної та бальної хореографії ; [уклад.: М. М. Берднік, К. І. Шкурєєв]. Харків : ХДАК, 2024. 25 с. <http://195.20.96.242:5028/khkdkak-xmlui/handle/123456789/3076>
8. Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання : конспект лекцій з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми «Бальна хореографія» / Харків. держ. акад. культури ; уклад. М. М. Берднік. Харків : ХДАК, 2023. 76 с. <http://195.20.96.242:5028/khkdkak-xmlui/handle/123456789/2028>

Додаткова література

1. Perna M. A. Samba de gafieira: a história da dança de salão brasileira / Marco Antonio Perna. Rio de Janeiro, 2001. 212 p.
2. Бортник К. В. Особливості новаторських трактувань балету П. Чайковського «Лускунчик» / К. В. Бортник // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. Харків, 2015. Вип. 2. № 7. С. 7–10.
3. Методика роботи з хореографічним колективом: основи курсу : навч.-метод. посібник для студентів спец. «Хореографія» (для денної та заочної форми навчання) / В. М. Волчукова, Н. А. Бугаєць, О. В. Ліманська, О. М. Тіщенко. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2013. 326 с.
4. Островська К. Національне виховання в мистецькій діяльності Василя Авраменка / Карина Островська // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. Полтава, 2011. Вип. 2. С. 111–114.
5. Хендрик О. Педагогічні прийоми композиції contemporary dance: досвід Каролін Карлсон // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Умань, 2020. Вип. 2. С. 145–153.
6. Шариков Д. І. «Contemporary dance» у балетмейстерському мистецтві : навч. посіб. / Д. І. Шариков. Київ : КиМУ, 2010. 170 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khkdkak-xmlui/>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>